

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יב"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

סתיו 1948. תל-אביב, קפה פילץ.
ישבנו כולנו סביב לשולחן, עישנו „מטוסיאן“ והסתכלנו על המדינה המורקמת לנגד עינינו. פתאום אמר מלכיאל זוארץ ז"ל: „חברה, הגיע הזמן להקים עיתון משלנו.“
„עזוב עכשיו“, ענינו, „תן לראות קודם מי ינצח במלחמת השיחור.“

★
חורף 1952. ירושלים, עליית-גג. קרימאור.

ישבנו כולנו על המחצלת, שתינו תה-ליף תה ונעצנו עיניים בקיצוב הזוחל לאיטו על מפת השולחן. לפתע אמר מלכיאל זוארץ ז"ל: „מוכרחים לייסד עיתון משלנו.“
„עיתון זה אוכלו“ שאלנו, כשאנו לועטים תלושי-מוזן טריים.

פסח 1955. עתלית, בדון-מעברה. בוך.
ישבנו סביב הלוסק, לעטנו מצה ושר-נו שירי מולדת. לפתע הגיח מן השלולית מלכיאל זוארץ ז"ל ואמר: „עכשיו, עכ-שיו הרגע להתחיל בעיתון חדש.“
„עיתון חדש?“ התפלאנו, „הרי העי-תונים ששמנו כדי לסתום את החורים התמלאו מים. צריך לייסד ברונט חדש!“

★
קיץ 1962. תל-קציר, מיקלט, טיפסוף פגזים.
שיחקנו שבץ-נא עם שי וניר, כשלתע הציק מתעלת-הקשר מלכיאל זוארץ ז"ל ולחץ מתנשף: „...חברים...עיתון משלנו...טוב למות בעד ארצנו...“ ונדם.
„זוארץ“, אמרנו, „אל תהיה ילד, הרי אתה בסך הכל פצוע-קל.“

★
חג-המולד — 1966. לוד, נמל-התעופה. ישבנו על המזוודות וחיינו לטיסה היוצאת למונטריאול. מלכיאל זוארץ ז"ל חסם את דרכנו ואמר: „לא נוזו בלי עיתון משלנו.“

★
„לא זה הרגע, מלכיאל“, אמרנו, וכי-בינו את האור.

★
קיץ-אלקטרוני — 70. האגם המר הקטן, בונקר.
אכלנו לוף ופלאח-אשכולות. לפתע נשמע קולו של מלכיאל זוארץ ז"ל ב-רשת הקשר הפנימית: „נמר כאן זוארץ. האם עיתון. עבור.“
לא ענינו. בסך הכל רצינו לחזור הביתה בשלום.

★
אביב 1973. ירושלים השלמה, קפה „טעמו“.

שתינו קפה-עסעוגה, כשלתע הומיע מלכיאל זוארץ ז"ל ואמר: „נו... ז"ל הכל היה בסדר. מעולם לא היה מצבנו טוב יותר. השיגושג שיגשג, הילבלב ליבלב והשפע שפע.“

ייסדנו עיתון. יש ברירה?

מכתבים למערכת

בעניין רב שמעתי שצה"ל פשט ללב-נון. אינני איש-צבא, ואיני מתיימר לש-פוט אם זה היה נכון או לא. אבל כאיש פשוט מהרחוב אני שואל: אולי היה יותר כדאי לעשות פשיטה נגד המחבלים שלנו מבפנים, בנמלים ובתעופה? אני חושב שהנוק שהם גורמים גדול לפחות כמו זה שגורמים המחבלים בלבנון.

יעקב קליין, פתח-תקווה (מתוך „הארץ“, 27.2.73)

★
קראתי את „לידו של עיתון“ — סיפור ייסודו של זו הארץ, שהופיע ב-גיליונכם הראשון.

למיקרא הדברים חשתי קסם סמוי לאותם הימים, הערכה ל„מורדים“ (מייסדי העיתון), הוקרה לעורך ד"ר (המשך בעמ' 3, סור 4)

לבורז'ים היה רק רשיון לטוסטוס

את מותו באסון, הוצג אמש בפני עיתור-נאים ומצויין בו בפירוש כי היה רשאי לנהוג באופניים עם מנוע-עזר בילבד (ראה תמונה בעמוד 3).
בתגובה על המימצא אמר הבוקר ראש אגף-המיבצעים במינהל התעופה כי „הטסט מטוס בלי רשיון לכך היא עבירה חמורה מאין כמוה, וזילזול מחפיר בחיי אדם.“ (ראה דבר המערכת בעמוד זה).
לשאלת כתבתנו אמר שר-התחבורה כי אילו נותר הטייס הצרפתי בחיים, „לא היינו מהססים להעמידו מיד לדין צבאי.“

דעת-הקהל שלי

תמיד אהבתי אותה, את דעת-הקהל שלי. והיא שמרה לי אמונים ומעולם לא איכזבה. השבוע, למשל, הפילה דעת-הקהל של הארץ שבעי-ידי-שנים יוחצי אחוזים מן המ-טוס הלוויה, לעשרים וארבעה הירשתה לנ-חות בשדה-התעופה בקהיר, ואילו שלי-שה-ינקודה-שמונה חלקים מן המטוס עודם מרחפים באוויר וחוככים בדעתם אם להת-רסק בשיטחנו או לשוב הביתה בשלום.
דעת-הקהל היא רק בן-אדם, וככל אדם מושפעת היא מדעת-הקהל. ארבעה ימים לאחר הודעה זו אמרה דעת-הקהל של ידיעות אחרונות שבעצם יש להפיל שמר-ניס-יאהד אחוז ולהנחית חמישה-עשר ביל-בד בקהיר. אשר לחלק הספקני שגותר ב-אוויר — הוא גדל לארבע-ינקודה-אפס.

הבוקר תפסתי את דעת-הקהל שלי מת-כה לאוטובוס, ולא הנחתי לה עד שלא הודתה בעובדות הבאות: תשעים-ושנים אחוז לקהיר ואס-ינקודה-חמש לחולות סי-ני. התפשרנו על שבעה-יוחצי נמנים.

אתם רואים! דעת-הקהל שלי הוכיחה לו מעבר לכל ספק שעל המטוס היה להמ-יך בדרכו קהירה, ולא להסתער על דיר נותינו בצורה בלתי-אסתטית שכזו. ואני מאמין לדעת-הקהל שלי, כי אני אוהב אר-תה. אוהב ממש.

דבר המערכת

מציאת רשיונו של טייס המטוס הלוויה ע"י שלטונות צה"ל ופירסומו ע"י לישכת העיתונות הממשלתית יש בה להסביר יותר מכל את המיקרה הטראגי שקרה.

שכן מתברר לאור המימצא שלטייס הלוויה היה רשיון לאופניים עם מנוע-עזר בלבד (טוסטוס). שגם עליו לא שולמה האגרה בסך 50 ל"י. במילים אחרות, המטוס על 104 נוסעיו הוטס בידי אדם המורשה לנהוג בטוסטוס בילבד, והרשאי לשאת אדם אחד נוסף ולא יותר.

מה הפלא, איפוא, שאותו „טייס“ לא הצליח להבחין בין פאנטומים לבין חיגים? כיצד נוכל לדרוש מאדם, ש-אינו מורשה לנהוג טרקטור אפילו, שיבחין בין סוגי מטוסים?

אין זאת כי שליטי לוב הבינו את הרשיון לטוסטוס כהוראה, טוס! טוס! והירשו לו לטוס מתוך רשלנות פו-שעת. אחרת לא להבין כיצד יכול היה ז'אק בורז'ים האופנוען להפוך לטייס, מה גם שאותו אופנוען לא נרשם לת-חרות, „נהג זהיר“.

ברור כי יש בגילוי זה לסתום את פיות המשטינים ואולי ייזכר העולם כי הקדים להתקוף את יש-ראי. יפה עשתה לישכת-העיתונות הממשלתית בהעבירה בחיפז את צילום הרשיון למערכת העי-תונים. ויפה יעשו המלעיוזים אם יכו על הפא.

בין שרידי המטוס הלוויה, שהתרסק ב-נחיתת-האונס בסיני, נמצא רשיון הנהיגה של הטייס הצרפתי שנהג בו, ומתברר כי היה לו רשיון לטוסטוס בלבד וכי לא היה בעל רשיון נהיגה במטוסים.
רשיון הנהיגה של ז'אק בורז'ים. שמצא

כוח הפשיטה הפתיע מתוך הרחוב האפל

כתבתנו הצבאי, שליווה את הכוח שר שיר הלל לפעולה * לחי-

מתם של הלוחמים במיסיון נמשכה ארבע דקות * לא היתה

התנגדות * מכונית שהוצתה קראה: „אני פולקסוואגן“ בחשבה

בטעות כי המציתים הם חבריה.

זהו כתבתנו הצבאי, כפי שהונצח ע"י צלמנו בעת ההסתערות

הם זינקו ועלו כמפתיע, מתוך הרחוב האפל. בידם הזיוו הנפץ — בלבם רצון הברזל.

הספר שלח בהם עין ומיהר לכבות את אורו. מן יחזה האוייב וישגיח בחיל הכא למגרו.

וכוכב הצפון הרונע זעק בתחינה „אל עליון, שמור ונצור את בניך ההולמים ומכים במיסיון.“

„כוכב הצפון, אל בפחד,“ קוראים לו שכניו צוחקים „שליחי מצווה שכאלה בידוע אינם ניזוקים.“

פ ו צ י ? המשימה הרשנה ויש לבחור ולחזור. נותרה מכונית מוכמת ודלת צבוקה בשחור.

ספרים, מכונית ודלת מטורים בעשן כי אכן שכנו אליך, מולדת — „לא עוד“ ו „Never Again!“

משרד החינוך והתרבות
מוזע כי
הכנס לחינוך לערכים
שעמד להתקיים היום, יום ד' 28.2.73
בבניי האומה בירושלים
נדחה
על המועד החדש תבוא הודעה

לכתבתנו נודע שהחינוך לערכים בבניי האומה נדחה עד להודעה חד-שה, מתוך התחשבות ברגשותיהם של משתתפי ועידת המפד"ל, הרגישים לריח ערכים.

13 תולד 73